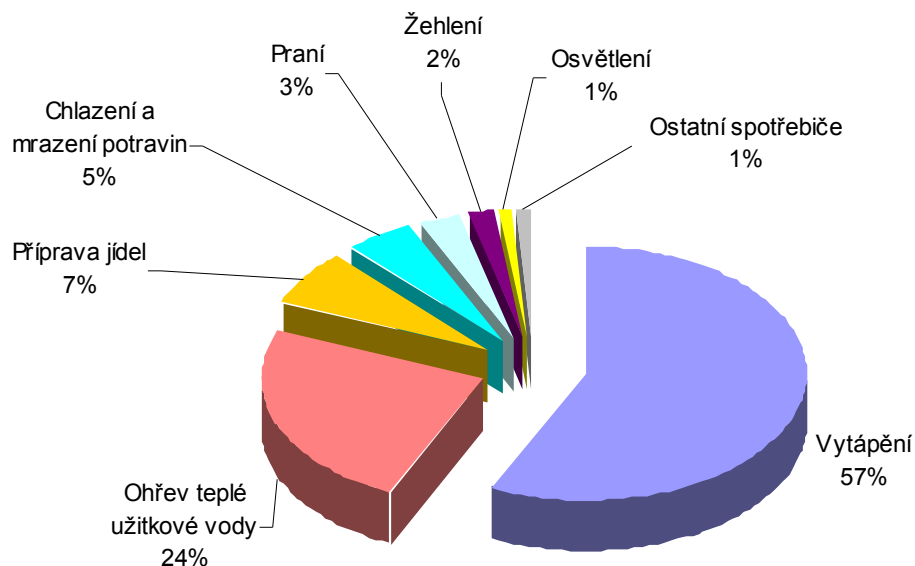

Jak uspořit v domácnosti

Chceme-li dosáhnout v naší domácnosti co největších úspor energie (především tepla a elektřiny), je vhodné zaměřit se hlavně na největší "žrouty" energie. Následující obrázek znázorňuje průměrné rozložení spotřeby energie v domácnosti.

Ceny energií a vody neustále stoupají, ale je možné se i s tímto vyrovnat díky úsporným opatřením a udržet tak své platby v původní výši. V tomto článku jsou ponechány stranou finančně náročné investice, které jsou také velmi účinné, ale návratné v delším časovém horizontu, jako např. změna systému vytápění, zateplení domu nebo izolace střechy.

Vytápění

V našich klimatických podmínkách představuje vytápění jednoznačně nejvíce výdajů za energie v domácnosti. Při vytápění obecně platí, že každý stupeň v bytě nad 20 °C znamená přibližně 6% spotřeby energie navíc. Regulujeme-li teplotu na termostatu například z 24 na 21 stupňů, ušetříte více než 15 % nákladů, což v případě rodinného domku představuje až 5000 Kč ročně. Vzhledem k tomu, že plynové kotle mají navíc vysokou účinnost spalování a dokonalou regulaci, můžeme používáním termostatických hlavic na radiátory v kombinaci s vhodným regulátorem výkonu kotle jednoduše ušetřit až 15 % tepla.

Teplotu v místnosti neregulujeme otíráním a zavíráním oken, radiátory ústředního topení nezakrýváme žádnými kusy nábytku, ozdobnými mřížkami ani závěsy, aby mohl teplý vzduch volně cirkulovat

do místnosti. Co se týká těsnění oken, kromě nákladných, profesionálních těsnění můžeme svépomocně použít i některý z typů levných samolepicích těsnění. Pokud jsou v oknech instalovány žaluzie (nejvhodnější jsou hliníkové), je dobré je hned po setmění zatáhnout a zase roztáhnout po východu slunce - teplo tak nemůže vyzářit okny.

Voda

Druhou největší položkou je výdaj za ohřev teplé užitkové vody (24%). Je třeba vědět, že průměrná spotřeba vody na jednoho člověka se pohybuje denně okolo 120 litrů vody (pití, vaření, koupání a sprchování, ruční mytí nádobí, myčka a splachování na WC). Například sprchováním namísto koupele lze ušetřit asi 90 litrů vody a 0,8 kubíku zemního plynu potřebného k ohřevu této vody na 40 °C (asi 2,8 kWh energie). Během mydlení a šamponování není třeba nechávat zbytečně téct teplou vodu, totéž platí o tekoucí vodě například při čištění zubů. Úspory budou výraznější, pokud máte plynový kotel, který řeší vytápění i přípravu teplé vody společně.

Pro dosažení úspor vody lze instalovat pákové baterie s omezovačem průtoku vody, úspornou sprchovou hlavici nebo splachovací zařízení které podle volby spotřebuje tři nebo šest litrů místo devíti. Zavírejte správně kohoutek a ihned vyměňte nefunkční těsnění - jestliže z netěsnícího vodovodního kohoutku odkape 10 kapek za minutu, představuje to za měsíc kolem 200 litrů vyplývané vody. Únik vody z netěsnícího ventilu na splachovacím zařízení u WC může znamenat ztrátu až 3000 litrů vody denně.

Energetické štítky spotřebičů

Energeticky úsporné spotřebiče zařazené do kategorie A představují výrobky se spotřebou v průměru o 50% lepší než standard, neboť kategorie C a D je uváděna jako standardní. Při nákupu nového spotřebiče je vhodné udělat si jednoduchý propočtení, do jaké míry vám snížené náklady za energii ‚áčka‘ vykompenzují jeho případnou vyšší cenu.

Chladnička, mraznička

Chladnička se spotřebou ve třídě A ušetří oproti chladničce ve třídě C (při stejném objemu) za deset let životnosti až 8000 Kč pouze na elektřině. Pokud chcete dále ušetřit, pak platí, že pro normální provoz stačí v chladničce teplota + 5°C, v mrazničce pak -18°C. Snížení teploty o 2°C znamená zvýšení spotřeby energie o 15 %. Námraza na výparníku silnější než 3 mm zvyšuje spotřebu energie až o 75 %, protože tato vrstva ledu vlastně tepelně izoluje. Chladnička by neměla stát v teplé místnosti, v blízkosti sporáku, ústředního topení nebo jiného zdroje tepla, za každý stupeň nad 20 °C okolní teploty vzroste spotřeba energie o 6 %. Potraviny

vkládáme a vyndáváme z chladničky a mrazničky co nejrychleji, nenecháváme zbytečně otevřené její dveře.

Pračka, sušička

Při praní na úsporný program se spotřebuje téměř stejné množství energie i vody jako při klasickém programu. Současně není nutné prát tak často na teplotu na 90°C, při praní na 60°C se ušetří asi 1/4 energie, na běžně zašpiněné prádlo stačí i nižší teplota prací vody. Při praní využijeme plnou kapacitu pračky. Pračku i sušičku je vhodné používat při sazbě s „nočním“ proudem, třeba s pomocí funkce odložený start. V letních měsících je ideální sušit prádlo venku a zadarmo.

Vaření, pečení

V elektrické a plynové troubě pečeme jen větší množství potravin (aspoň 2 kg), dvířka otevíráme během pečení co nejméně. Při vaření na elektrickém sporáku používáme kvalitní nádoby – například nerovnost dna nádoby zvyšuje spotřebu energie o třetinu. Používáme vždy jen tak velkou varnou nádobu a tak velkou plotnu, která je nezbytně nutná. Vaření bez pokličky je energeticky náročnější o 150–300%. Regulátorem nastavíme vhodný příkon plotny, vařič vypínáme ještě před koncem vaření a k dokončení využíváme naakumulované zbytkové teplo. Používáme tlakový hrnec, varnou konvici, mikrovlnnou troubu. Například k uvaření vody v rychlovarné konvici spotřebujeme přibližně poloviční množství energie než při uvaření stejného množství vody na plotně v kastrůlku.

Osvětlení

Namísto silné žárovky v lustru uprostřed místnosti jsou vhodnější lokální svítidla v místech, kde světlo skutečně potřebujeme. Kompaktní zářivky jsou hospodárnější v místech dlouhodobého svícení, normální žárovky použijeme spíše tam, kde svítíme jen krátkodobě. Kompaktní zářivky oproti klasickým uspoří až 80% energie. Většina spotřebované energie u klasických žárovek je přeměňována na teplo a životnost je 6 – 15krát nižší než u kompaktních zářivek. Vzhledem k ceně žárovek (10 Kč) a kompaktních zářivek (70–150Kč) se vyrovná cenový rozdíl při svícení alespoň tři hodiny denně již za půl roku.

